

Tariamai šmeižiančio turinio platinimas internete: dėl valstybės narės teritorijoje atsiradusios žalos atlyginimo galima kreiptis į tos valstybės narės teismus

Ši jurisdikcija siejama tik su sąlyga, kad žalą sukėlęs turinys yra prieinamas arba galėjo būti prieinamas šioje teritorijoje

Gtflifx Tv (toliau – kasatorė) yra Čekijos Respublikoje įsteigta bendrovė, kurianti ir transliuojanti audiovizualinį turinį suaugusiems. DR, gyvenantis Vengrijoje, yra kitas šioje srityje veiklą vykdančias asmuo.

Kasatorė, kuri kaltina DR platinusią ją šmeižiantį turinį keliose interneto svetainėse, pareiškė ieškinį Prancūzijos teismuose, prašydama, pirma, pašalinti šį turinį bei ištaisyti paskelbtą informaciją ir, antra, atlyginti dėl šio turinio patirtą žalą. Tiek pirmojoje, tiek apeliacinėje instancijose šie teismai pripažino neturintys jurisdikcijos nagrinėti tokių reikalavimų.

Cour de cassation (Kasacinis teismas, Prancūzija) kasatorė prašė panaikinti apeliacinės instancijos teismo sprendimą, kuriuo buvo pažeista Reglamento Nr. 1215/2012¹ 7 straipsnio 2 punkte numatyta specialiosios jurisdikcijos taisyklė, taikoma „vietos, kurioje įvyko ar gali įvykti žalą sukėlęs įvykis“ teismų naudai, ir nusprendė, jog tam, kad teismas, į kurį kreiptasi, galėtų pagrįsti savo jurisdikciją, nepakanka, kad internete paskelbtas šmeižiantis turinys būtų prieinamas teismo, į kurį kreiptasi, jurisdikcijos teritorijoje, bet taip pat reikia, kad ten būtų padaryta žala.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, be kita ko, manydamas, kad kasatorės pagrindinė interesų vieta buvo Čekijos Respublikoje, ir konstatavęs, kad DR nuolatinė gyvenamoji vieta yra Vengrijoje, nusprendė, kad Prancūzijos teismai neturėjo jurisdikcijos nagrinėti reikalavimo panaikinti tariamai šmeižiantį turinį iš ištaisyti paskelbtą informaciją. Vis dėlto jis nusprendė kreiptis į Teisingumo Teismą dėl klausimo, ar Prancūzijos teismai turi jurisdikciją nagrinėti reikalavimą dėl žalos atlyginimo, kiek tai susiję su žala, kuri kasatorei buvo padaryta jos teismų jurisdikcijos teritorijoje, nors šie teismai neturi jurisdikcijos nagrinėti prašymo dėl ištaisymo ir pašalinimo.

Savo sprendime Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) pateikė **paaikškinimų** dėl **teismų, turinčių jurisdikciją nagrinėti ieškinį dėl internete padarytos žalos atlyginimo**, nustatymo.

Teisingumo Teismo vertinimas

Teisingumo Teismas nusprendė, kad asmuo, kuris, manydamas, kad jo teisės buvo pažeistos internete skleidžiant jį šmeižiantį turinį, tuo pačiu metu siekia, kad, pirma, būtų ištaisyta informacija ir pašalintas su juo susijęs internete paskelbtas turinys, ir, antra, atlyginta žala, kuri atsirado dėl tokio paskelbimo internete, **gali kiekvienos valstybės narės, kurios teritorijoje yra arba buvo prieinamas šis turinys, teismuose reikalauti atlyginti žalą**, jam padarytą valstybėje narėje, kur yra teismas, į kurį kreiptasi, nors šie teismai **neturi jurisdikcijos** nagrinėti reikalavimo **ištaisyti informaciją ir pašalinti turinį**.

¹ 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012, p. 1). Konkrečiai kalbant, šio reglamento 7 straipsnio 2 punkte numatyta: „Asmeniui, kurio nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, ieškiny kitoje valstybėje narėje gali būti pareikštas: <...> bylose dėl civilinės teisės pažeidimų, delikto arba kvazidelikto – vietos, kurioje įvyko ar gali įvykti žalą sukėlęs įvykis, teismuose. <...>“

Darydamas tokią išvadą Teisingumo Teismas priminė, kad remiantis jo jurisprudencija Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 2 punkte numatyta specialiosios jurisdikcijos taisyklė „vietos, kurioje įvyko žalą sukėlus įvykis ar jis gali įvykti“ teismų naudai reiškia ir **žalą sukėlusio įvykio vietą**, ir **žalos atsiradimo vietą**, nes kiekviena iš jų, nelygu aplinkybės, gali suteikti **ypač naudingos informacijos** renkant įrodymus ir **organizuojant** procesą.

Kiek tai susiję su tvirtinimu, kad dėl turinio paskelbimo internete buvo pažeistos asmeninės teisės, Teisingumo Teismas taip pat priminė, kad asmuo, manantis, kad jo teisės buvo pažeistos, gali pareikšti ieškinį dėl visos padarytos žalos atlyginimo **šio turinio skleidėjo įsisteigimo valstybės narės teismuose, remdamasis žalą sukėlusio įvykio vieta**, arba **valstybės narės, kur yra jo pagrindinė interesų vieta, teismuose, remdamasis žalos atsiradimo vieta**. Šis asmuo, užuot pareikšdamas ieškinį dėl visos patirtos žalos atlyginimo, gali kreiptis į kiekvienos valstybės narės, kurios teritorijoje yra arba buvo prieinamas internete paskelbtas turinys, teismus. Vis dėlto šie teismai **turi jurisdikciją nagrinėti tik valstybės narės, į kurios teismus kreiptasi, teritorijoje padarytos žalos klausimą**.

Taigi pagal Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 2 punktą, kaip jis išaiškintas ankstesnėje jurisprudencijoje, asmuo, manantis, kad nukentėjo dėl informacijos paskelbimo interneto svetainėje, siekdamas, kad ši informacija būtų ištaisyta, o internete pateiktas turinys pašalintas, gali kreiptis į teismus, turinčius jurisdikciją nagrinėti visą reikalavimą dėl žalos atlyginimo, t. y. į šio turinio skleidėjo įsisteigimo vietos teismą, remdamasis žalą sukėlusio įvykio vieta, arba į teismą, kurio jurisdikcijos teritorijoje yra šio asmens pagrindinė interesų vieta, remdamasis žalos atsiradimo vieta.

Šiuo klausimu Teisingumo Teismas patikslino, kad reikalavimas ištaisyti informaciją ir pašalinti internete paskelbtą turinį negali būti pateiktas kitame teisme nei tas, kuris turi jurisdikciją nagrinėti visą reikalavimą dėl žalos atlyginimo, motyvuojant tuo, kad toks reikalavimas dėl ištaisymo ir pašalinimo yra **vienas ir nedalomas**.

Vis dėlto reikalavimo **atlyginti žalą** dalykas gali būti visiškas arba dalinis žalos atlyginimas. Taigi tuo pačiu pagrindu negalima pagrįstai atmesti pareiškėjo galimybės pateikti reikalavimą dėl žalos atlyginimo iš dalies bet kuriame kitame teisme, kurio jurisdikcijos teritorijoje jis teigia patyręs žalą.

Be to, geras teisingumo vykdymas taip pat nereikalauja atmesti tokios galimybės, nes teismas, turintis jurisdikciją priimti sprendimą tik dėl valstybėje narėje, kurioje jis yra, atsiradusios žalos, **tikrai gali įvertinti tariamos žalos tikrumą ir dydį** šioje valstybėje narėje vykstančiame procese, atsižvelgdamas į šioje valstybėje narėje surinktus įrodymus.

Galiausiai jurisdikcijos nagrinėti tik žalą, padarytą valstybės narės, kurioje jie yra, teritorijoje, suteikimas minėtiems teismams siejamas tik **su sąlyga, kad turinys, kuriuo padaryta žala, yra arba buvo prieinamas šioje teritorijoje**, nes Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 2 punkte šiuo klausimu nenumatyta kitų sąlygų. Papildomų sąlygų nustatymas praktiškai lemtų tai, kad atitinkamas asmuo negalėtų pateikti reikalavimo dėl žalos atlyginimo iš dalies teismuose, kurių jurisdikcijos teritorijoje šis asmuo mano patyręs žalą.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106